

ZORGPLAN 2023 - 2024

Op de Doekesschool werken we vanuit een planmatige zorgstructuur. Om dit te realiseren hebben de leerkrachten zich de afgelopen jaren hierin bekwaamd. Na deze verdiepingsslag blijven we echter kritisch naar onszelf en wanneer nodig zullen we hierin kleine zaken bijstellen om onze zorgstructuur verder te verbeteren. Het realiseren van de juiste ondersteuning voor leerlingen en het evalueren van de effecten daarvan is daarvan een belangrijk onderdeel.

Van brede zorgschool naar realistisch inclusief onderwijs

Wanneer we kijken naar het verleden en denkend vanuit het model van Sardes, die onderscheidt een netwerkschool – smalle zorgschool – brede zorgschool – inclusieve school, kunnen we stellen dat de Doekesschool een smalle zorgschool was, nu een brede zorgschool is, maar in het licht van Passend Onderwijs is het echter de ambitie van de school en het bestuur om te komen tot realistisch inclusief onderwijs. De school is op weg om dit te bereiken. We merken ook dat het voor een aantal leerlingen desalniettemin moeilijk is om passend onderwijs te bieden en wordt een enkele leerling verwezen naar het SBO. Hoewel we als school in deze individuele gevallen achter de verwijzing staan willen we wel kijken hoe zich dit verhoudt tot het groeien naar realistisch inclusief onderwijs. Hiervoor wordt ook binnen Scholengroep Hannah een breed onderzoek gehouden naar de opbrengsten van realistisch inclusief onderwijs binnen de eigen organisatie.

Passend onderwijs: Goed realistisch inclusief onderwijs realiseren

Onze school gaat ervoor om voor alle leerlingen goed, passend onderwijs te realiseren. Dat hebben we verwoord als realistisch inclusief onderwijs. Het team wil zich als professionals met passie voor elk kind inzetten zodat iedere leerling zich goed kan ontplooiën. Dat betekent in principe dat elke leerling welkom is op de Doekesschool en we voor hem of haar een passende plek willen geven binnen het onderwijs met de juiste ondersteuning. Wanneer dat niet te realiseren is binnen de Doekes gaan we samen met ouders zoeken naar een geschikte oplossing. In ons schoolondersteuningsprofiel beschrijven wat de mogelijkheden van de ondersteuning is die wij de kinderen in onze huidige context kunnen bieden en waar onze grenzen liggen.

Daarnaast blijft het onze ambitie om steeds inclusiever onderwijs te bieden.

Schoolondersteuningsprofiel

In onze visie spreken wij over liefde en aandacht voor de kinderen. Vanuit deze motivatie willen wij tot een zorgvuldige zorgprocedure komen. De gedachte hierbij is dat het onze wens is dat kinderen op onze school tot hun recht komen. Wij hebben met elkaar de laatste jaren nagedacht over hoe wij dat het beste kunnen doen en zijn begonnen met de invoering van het handelingsgericht werken. Hieronder staan de opvattingen die wij hebben over de mogelijkheden van ondersteuning binnen de Doekesschool:

1. De eerste opvatting is dat alle kinderen zorg nodig hebben. Zorgleerlingen bestaan dus niet. Leerlingen verschillen in de mate waarin en de manier waarop ze zorg en

ZORGPLAN 2023 - 2024

ondersteuning nodig hebben. Ter bevordering van de sociale cohesie in de groep en om het klassenmanagement uitvoerbaar te houden worden bij ons op school de individuele onderwijs-behoefte zoveel mogelijk geclusterd en verwerkt in een groepsaanbod. Wij werken niet vanuit individuele plannen, maar vanuit groepsplannen.

2. In de tweede plaats gaat het om het werken, praten en denken vanuit onderwijsbehoefte. Kindkenmerken leveren nauwelijks aanwijzingen op hoe een kind te begeleiden in de groep. Zo werkt een kenmerk als 'snel afgeleid' eerder bevestigend (Zo is het kind nu eenmaal, daar valt niets aan te doen.) dan dat het uitnodigt tot actie (Hoe kan ik mijn onderwijs afstemmen op dit kind, wat kan ik doen?). Onderwijsbehoefte formuleer je door aan te geven wat een kind nodig heeft om de volgende stap in zijn ontwikkeling te kunnen zetten.
4. Wij streven naar een verschuiving naar proactief denken. In plaats van vooral achteraf te bekijken of een kind de doelen behaald heeft (bijvoorbeeld door te toetsen) en te 'repareren' als dit niet het geval blijkt te zijn, hanteren wij een werkwijze waarbij de leerkracht vooraf nadenkt over wat een kind nodig heeft om de gestelde doelen te bereiken.
5. Er wordt zoveel mogelijk tegemoet gekomen aan wat de kinderen nodig hebben om de onderwijsdoelen te bereiken. Als het nodig is kan een specialist van buiten de school de leerkracht ondersteuning bieden.
6. Tot slot nemen ouders een belangrijke positie in. Ouders en leerkrachten hebben een gezamenlijk doel: ze willen het beste voor het kind. Ouders zijn samenwerkingspartners en worden betrokken bij de zorg rondom hun kind.

Het schoolondersteuningsprofiel is te raadplegen op de website van de school en bij vragen kunt u terecht bij de intern begeleider of de directeur.

De grenzen van de zorg

U heeft kunnen lezen dat we rekening willen houden met de mogelijkheden en talenten van alle kinderen. Daar waar nodig geven we extra zorg. Het kan zo zijn dat gedurende de schoolloopbaan van een kind blijkt dat de school een kind niet meer adequaat kan helpen. Er kunnen problemen optreden m.b.t. het leren (cognitie) of er kunnen problemen zijn m.b.t. het sociaal emotioneel functioneren. Bij het laatste kunt u denken aan kinderen met bijvoorbeeld ADHD, Autisme of aan interactie tussen kinderen en/of kind en leerkracht. Wanneer blijkt dat de grenzen van de zorg bereikt zijn zal de school in overleg met de ouders kijken of een andere basisschool of een school voor speciaal onderwijs beter is voor het betreffende kind.

De school maakt hiervoor gebruik van een vaste procedure. Wanneer bij een kind de grenzen van de zorg in zicht komen, gaan wij hierover een gesprek met de ouders aan.

Gedifferentieerd onderwijsaanbod

Leerkrachten hebben in groep 1 t/m 8 vaak te maken met aanzienlijke verschillen tussen leerlingen in de klas. Het is voor leerkrachten dan ook een grote uitdaging om de les zo vorm

ZORGPLAN 2023 - 2024

te geven dat alle kinderen voldoende profiteren van de les. Sommige leerlingen hebben behoefte aan extra instructietijd, terwijl andere leerlingen behoefte hebben aan uitdaging met moeilijker opgaven. De leerkracht geeft een instructie die ingaat op de onderwijsbehoefte van de leerling en waarbij men uitgaat van een basis, verdiept en intensief aanbod. Deze werkwijze hebben de leerkrachten beschreven in een groepsplan.

Basisarrangement

Het basisarrangement is het reguliere onderwijsaanbod en moet voor het grootste deel van de leerlingen voldoende zijn om de gewenste leerresultaten te bereiken.

Verdiept arrangement

Leerlingen die meer aankunnen en waarbij extra uitdaging noodzakelijk is, krijgen een verdiept arrangement, verdiepende lesstof aangeboden. Daarbij kan er sprake zijn van het reduceren van de leertijd (compacten) om tijd vrij te maken voor verdiepende lesstof. Het kan hierbij gaan om verrijkingstof of andere lesstof.

Intensief arrangement

Het intensieve arrangement is voor leerlingen die met het basisarrangement onvoldoende ondersteuning krijgen om de leerdoelen te halen en extra hulp nodig hebben. Dat kan bijvoorbeeld zijn, het bieden van meer leertijd, of het beperken van het aantal oplossingsstrategieën om bepaalde vraagstukken op te lossen. Vaak is hierbij sprake van een door de leerkracht begeleide inoefening van de lesstof. Ook pre-teaching biedt mogelijkheden. Het kan dus zijn dat uw kind voor rekenonderwijs een intensief arrangement volgt, terwijl het voor de andere vakgebieden een basis of zelfs verdiept arrangement volgt. Met het juiste arrangement voor uw kind, willen wij het onderwijs bieden dat uw kind verdient.

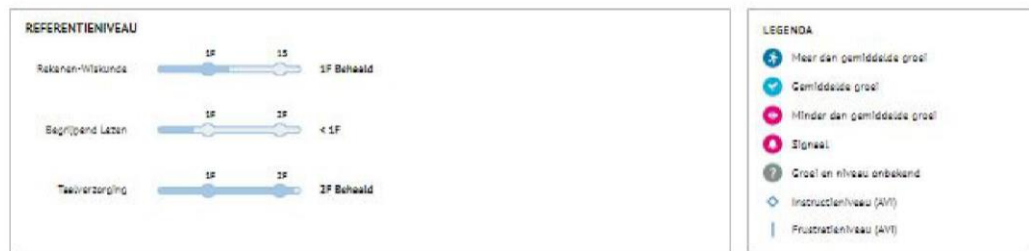
Het leerlingvolgsysteem (Leerling in Beeld)

Om de zorg voor kinderen echt gestalte te kunnen geven is het noodzakelijk om aan enkele randvoorwaarden te voldoen. Eén van die voorwaarden is een leerlingvolgsysteem. Wij gebruiken het leerlingvolgsysteem 'Leerling in Beeld' van het CITO. Elk half jaar toetsen wij de kinderen en de resultaten hiervan geven inzicht in de ontwikkeling van uw kind. Dit doen we in de toetsweken in januari en juni (zie jaarkalender). In groep 8 worden toetsen afgenomen in november en is er in februari de Eindtoets.

Tijdens een ontwikkelingsgesprek presenteert de leerkracht de ontwikkelingsgrafieken voor de vakgebieden Technisch Lezen, Spelling, Begrijpend Lezen en Rekenen & Wiskunde. Op deze wijze willen we u inzicht geven in de ontwikkeling op de verschillende vakgebieden. Verloopt de ontwikkeling volgens de verwachting of niet. Op basis van deze gegevens stellen we ook vast op welke wijze we het onderwijs in de komende periode zullen aanbieden en welke ondersteuning hierbij noodzakelijk is.

ZORGPLAN 2023 - 2024

COGNITIEVE ONTWIKKELING

Zicht

op ontwikkeling met LeerUniek

Handelingsgericht werken is het fundament voor de ondersteuning die we leerlingen bieden. Deze willen we blijven versterken, zodat elk kind de kans krijgt om zich naar zijn of haar volledige potentieel te ontwikkelen. Hierbij maken we op de Doekesschool gebruik van het systeem van LeerUniek. Het is daarmee een vervanger kunnen werkwijze met groepsplannen, analyse en (tussen-)evaluaties die we in de afgelopen jaren gebruikten. Om eenvoudiger en beter inzicht te krijgen op de ontwikkeling van de leerlingen in zijn of haar groep gebruikt de leerkracht het dashboard van LeerUniek. De intern begeleider en directeur hebben hier ook inzicht in en hebben hierdoor ook zicht op de ontwikkeling in de groepen en de school als geheel. Het dashboard brengt alle relevante data van een school samen en via dit systeem kunnen we op elk moment zien hoe de school, groep en leerlingen ervoor staan, wat de trends zijn en waar liggen de onderwijsbehoeftes.

Het kan nu lijken dat met de komst van data dat de focus van mens naar cijfers lijkt te verschuiven, maar dat is niet het geval. Wij vinden juist het verhaal áchter de cijfers de belangrijkste is. De leerkracht weet uiteindelijk het beste wat er bij een leerling of klas speelt en het oordeel van de leerkracht is dan ook leidend voor welke aanpak we toepassen. Het dashboard van LeerUniek werkt daarin ondersteunend zodat onze leerkrachten zorgvuldig een afweging kunnen maken welke ondersteuning zij aan de leerlingen kunnen geven.

ZORGPLAN 2023 - 2024

Hulp aan leerlingen

Het komt voor dat een leerling de leerstof niet goed opgenomen heeft of dat het tempo te hoog ligt. De capaciteiten van alle leerlingen zijn immers verschillend. Dat betekent dat een leerkracht goed moet kunnen omgaan met de verschillen in de groep. Hiervoor worden voortdurend alle leerkrachten geschoold, door begeleiding, door cursussen en interne visieontwikkeling. Ook de onderwijsondersteuning wordt hierbij ingezet.

Hoe gaat dat in de praktijk?

Wanneer een leerkracht een leerling signaleert met één of meerdere bovengenoemde problemen, waarbij de leerkracht meer onderzoek nodig acht om het kind goed te kunnen helpen, wordt de leerling besproken in een IB-gesprek. Samen proberen we een manier te vinden om een leerling goed te kunnen begeleiden. Structurele extra hulp leggen we vast in het groepshandelingsplan.

Soms moet er nader onderzoek gedaan worden om de problematiek helderder te krijgen. Dit wordt binnen de school georganiseerd. De resultaten van het onderzoek (toetsen) worden met de leerkracht, de intern begeleider (IB-er) en ouders besproken, waarna een handelingsprogramma wordt opgesteld. Zo nodig wordt advies of concrete hulp verkregen van onze orthopedagoog. Het programma kan in de groep uitgevoerd worden. Soms wordt hiervoor de onderwijsassistent ingeschakeld.

Het groepsplan en daarmee de ondersteuning die wordt geboden aan ieder kind wordt op basis van methodetoetsen periodiek geëvalueerd. Er wordt gekeken of de ondersteuning werkt en zo nodig aangepast.

Inzet van de intern begeleider binnen de school

Om de hulp te coördineren en te structureren hebben wij een intern begeleider. Een voor de onderbouw (groep 1 t/m 4) en de bovenbouw (groep 5 t/m 8). Deze werkt hieraan vanuit de rollen van zorgregisseur en trendanalist. Als zorgregisseur zijn ze verantwoordelijk voor de leerlingenzorg en ondersteunen leerkrachten hierbij. Als trendanalist analyseren en rapporteren zij over ontwikkelingen m.b.t. zorg en leerresultaten en ontwikkelt daarmee (samen met het MT) het kwaliteitssysteem.

Haar taken zijn:

- Zij adviseert de groepsleerkracht over aanvullende tests, als de gewone toetsen niet voldoende inzicht in bepaalde problematiek geven.
- Zij adviseert leerkrachten over extra hulpmateriaal en coacht in en buiten de groep.
- Zij heeft contacten met de leerkrachten uit de speciale school voor basisonderwijs om nog beter hulp te kunnen bieden aan uw kind.
- Zij heeft regelmatig overleg met de gedragspecialisten binnen de school.

ZORGPLAN 2023 - 2024

• Zij heeft ook contacten met externe instanties (bijv. Samen Doen, GGD, Samenwerkingsverband, Expertisecentrum Klasse, de poortwachter dyslexie, Berkel B voor dyslexie, Trias, ...).

- Zij onderhoudt, samen met de leerkracht van groep 8, contacten met het voortgezet onderwijs i.v.m. de verwijzing.

Als ouders problemen over hun kind willen bespreken, doen zij dat in eerste instantie met de groepsleerkracht. Hij/zij maakt het kind de hele dag mee en heeft een goede kijk op de ontwikkeling van het kind in de groep. Daarnaast kan de intern begeleider aanwezig zijn bij oudergesprekken.

Inzet zorgmiddelen

- 1 intern begeleider onderbouw (664 uur op jaarbasis)
- 1 intern begeleider bovenbouw (664 uur op jaarbasis)

Inzet van specialisme binnen de school

Om te komen tot realistisch inclusief onderwijs is expertise binnen de school noodzakelijk. Op onze school zijn er enkele leerkrachten die zich hebben gespecialiseerd. Er is een leerkracht die een master SEN-gedragspecialist heeft gevolgd, een leerkracht met een master SEN-taalspecialist. Daarnaast is er een leerkracht die een traject tot rekencoördinator heeft gevolgd en een leerkracht die een traject heeft gevolgd in het kader van meer- en hoogbegaafdheid. Ook is er een leerkracht die ruime praktijkervaring heeft in het Speciaal BasisOnderwijs (SBO). In de onderbouw werken 2 leerkrachten met de specialisatie 'Jonge Kind'.

De specialisten hebben een plek binnen de zorgstructuur. Het in te zetten beleid met betrekking tot specialisten heeft in eerste instantie het doel om een duidelijke impuls te geven op het gebied van professionele specialisten en het realiseren van goed onderwijs voor ieder kind. Daarnaast is het mogelijk om te komen tot een functiedifferentiatie.

Het is belangrijk dat er binnen de zorgcyclus van een schooljaar een procesmatige benadering is om te komen tot het delen van kennis en expertise en zo het onderwijs op onze school te versterken. Daarnaast zullen de specialisten op het specifieke onderwijskundige terrein participeren in de betreffende onderwijskundige werkgroepen van Scholengroep Hannah.

In het afgelopen schooljaar heeft de taalspecialist met name geparticipeerd in het traject rondom de implementatie van de methode Staal in groep 4 t/m 8. Ook willen we de samenwerking met de bibliotheek intensiveren om het leesonderwijs verder te versterken. Ook zal deze een belangrijke rol spelen bij analyse en interventies op het gebied van woordenschatontwikkeling. Daarnaast zorgt de taalspecialist voor een planmatige diepanalyse van het onderwijsaanbod op het gebied van taal- en leesonderwijs.

De gedragspecialist zal zich bezighouden met de sociale veiligheid op school en de verdere implementatie van het leerlingvolgsysteem Canvas met daarbij duidelijke analyse en interventies in de groepen en individueel. In 2023-2024 onderzoeken we de mogelijkheden

ZORGPLAN 2023 - 2024

hiervan binnen 'Leerling in Beeld' van Cito. Ook zullen we de taak van de anti-pest-coördinator verder vormgeven. Daarnaast geeft de gedragspecialist trainingen als Rots en Water training, faalangstreductietraining, mindsettraining of begeleiding bij rouwverwerking.

De rekenspecialist zal zich bezighouden met het geven van een impuls aan het vakgebied rekenen. Daarnaast zorgt de rekenspecialist voor een planmatige diepteanalyse van het onderwijsaanbod op het gebied van rekenonderwijs.

Inzet zorgmiddelen

- 1 gedragspecialist (80 uur op jaarbasis)
- 1 taalspecialist (40 uur op jaarbasis)
- 1 rekenspecialist (40 uur op jaarbasis)
- 1 specialist meer- en hoogbegaafdheid. (40 uur op jaarbasis)
- 1 leerkracht vaardighedengroep en 1 leerkracht ondersteuner praktische denkers.

Leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte

Binnen onze school zijn er ook leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte. Voor ondersteuning kunnen we binnen de school gebruik maken van drie onderwijsassistenten. De koppeling van ondersteuning op basis van behoefte impliceert niet dat er enkel wordt gewerkt met individuele ondersteuning. De ondersteuning van de onderwijsassistenten kan zowel worden ingezet voor het werken met individuele of enkele leerlingen buiten de groep, alsmede in de groep.

Voorkomen is beter dan genezen klinkt heel logisch in de oren. Toch werd in het verleden veelal zorg gegeven vanuit een curatief oogpunt. Door goede analyse van leerkrachten weten we welke leerlingen onze aandacht moeten hebben op een bepaald domein. Hierdoor kunnen we zorgen voor een preventieve ondersteuning. Deze kan bestaan uit een vorm van pré-teaching.

Naast onderwijsassistenten is het ook mogelijk om een leerkrachtondersteuner in te zetten. Het is een functie tussen de onderwijsassistent en de leerkracht. Belangrijkste verschil is dat een leerkrachtondersteuner ook lesgevende taken kan uitvoeren. Door de inzet van de leerkrachtondersteuner kan de leerkracht vrijgespeeld om meer ondersteuning te kunnen bieden aan leerlingen. Twee onderwijsassistenten hebben de ambitie om door te groeien naar leerkrachtondersteuner en krijgen hiervoor in het komend schooljaar een opleiding aangeboden.

De intern begeleider stelt periodiek vast welke leerlingen welke ondersteuningsbehoefte hebben. Op basis van deze inventarisatie wordt er naast de ondersteuning van de leerkracht bepaald of een groep of (individuele) leerlingen ondersteuning krijgen van een leerkrachtondersteuner of onderwijsassistent.

Inzet zorgmiddelen

- 3 onderwijsassistenten (48 uur per week)
-

ZORGPLAN 2023 - 2024

- 3 leerkrachtondersteuners (62 uur per week)

Praktische Denkers

Er zijn leerlingen in het basisonderwijs die een sterke voorkeur hebben voor praktische opdrachten en minder voor theorie. Ze zijn getalenteerd op het gebied van 'doen'. Hoewel ze goed hun best doen, hebben ze vaak moeite met de theoretische vakken rekenen, taal en lezen. "Niet het hoofd, maar de handen" zou je kunnen zeggen.

Het doel van de Praktische Denkers is om de leerlingen d.m.v. praktische werkvormen met een hoge succesfactor te helpen bij onder andere:

- Het verbeteren van de sociale vaardigheden
- Behoud van interesse in school en leeractiviteiten
- Het gericht werken aan leerstrategieën
- Het leren, werken met de handen aan praktische opdrachten en het studeren
- Contact maken met kinderen met gelijke talenten
- Rekening houden met de belangstelling van het kind

Theoretische Denkers

In de basisondersteuning die we op onze school bieden, wordt rekening gehouden met de onderwijsbehoefte van talentvolle leerlingen. Een passend aanbod in de zin van het compacten van de basisstof waardoor ze sneller door de methode gaan en tijd krijgen voor verdieping met extra verrijkingstof. Dit kan voor een of meerdere vakken. Voor sommige leerlingen is dit voldoende, maar voor andere leerlingen bieden we in aanvulling hierop vanaf groep 5 deelname aan de theoretische denkers. Deze vaardighedengroep wordt begeleid door de leerkracht met specialisatie MHB en faciliteert een rijke leeromgeving die de eigen klas onvoldoende kan bieden. De leerling zich spiegelen aan ontwikkelingsgelijken en leerlingen met heel veel leergemak leren omgaan met leerpijn.

Voor hoogbegaafde leerlingen is het mogelijk om deel te nemen aan de bovenschoolse groep Manifesto.

Doorgaande lijn Praktische Denkers & Theoretische Denkers naar het VO

In februari / maart organiseren we op Greijdanus Hardenberg een viertal middagen voor leerlingen uit 8. De Praktische Denkers is voor leerlingen die naar PRO of de basisberoepsgerichte leerweg gaan. Zij gaan tijdens deze middag aan de slag met een praktische opdracht, afgelopen jaar maakten de leerlingen een Stop Motion film. De Theoretische Denkers is voor leerlingen die naar het vwo gaan en meer uitdaging kunnen gebruiken. Zij kunnen kiezen uit modules die ze tijdens deze middagen volgen, zoals Lego Robot of website maken.

Gerko Warner - juni 2023